

Gerliczkiné Schéder Veronika

Kedves Szász Dánielné!

Egyetértéssel olvastam a kisebb és a nagyobb létszámú tanulócsoporthoz végzett munka hatékonyságáról vallott elgondolásait.

Bizony, magam is időszerűnek tartom a mennyiségi paraméterek minőségivé válásának igényét. Az Ön által felvetett problémakör ugyanis – véleményem szerint – egyaránt átfogja az alap-, a közép- és a felsőfokú oktatási színtereket.

Magam főiskolai oktatóként azonban már javarészt a „megkövült” következményekkel szembesülök. A 18-20 éves hallgatók gyakran sem szóban, sem írásban nem tudják kifejezni magukat. Szándékosan nem azt írtam, hogy *helyesen* nem tudják – sajnos inkább úgy kell fogalmaznom, hogy egyáltalán nem. Emiatt hamarosan kudarcot kudarca halmoznak. Többségük azonban még így is elvégzi a főiskolát, és diplomás felnőtté válik. Felelős, diplomás felnőtté, akinek esetleg még mindig gondot jelent értelmezni vagy megfogalmazni egy hivatalos levelet vagy bármiféle személyes kommunikációt követelő helyzetben eredményesen megállni a helyét.

De nem szeretnék nagyon messzire kalandozni, és természetesen szem előtt tartom, hogy az említett problémák hátterében egyéb okok is állhatnak, sőt nagy valószínűséggel állnak is. Rendkívül fontosnak tartom azonban az Ön észrevételét. A nagy létszámú tanulócsoporthoz ugyanis a gyerekeknek nincs vagy csak igen kevés lehetőségük arra, hogy hangosan megnyilvánuljanak, kérdezzenek vagy netán közöljék, ha az egyes feladatok megértésével gondjaik adódnak. A tanároknak pedig lassan olyan mértékű ismeretanyagot kell átadniuk, amelynek még a közvetítésére is keveslem a rendelkezésre álló időkeretet, nemhogy a feldolgozására, valódi beépülésére. Így egyáltalán nem csoda, ha esetleg – legjobb szándékuk ellenére is – ők maguk sem támogatják a tanórákon kialakuló kérdezz-felelek formulákat, sőt akár le is torkollik érte a tanulót, mondván, hogy az ilyen típusú „időhúzás” nem megengedhető.

Csodálkozunk-e azon, hogy egy idő után a gyerekekben meg is szűnik az igény a kérdésre, a szóbeli kommunikáció kezdeményezésére? Ha mindig csak sietünk, és semmire nincs idő... A felnőttekkel folytatott beszélgetések tanító, nevelő és személyiségformáló hatásai viszont pótolhatatlanok. S miután sajnos a családszerkezetekben is ennek a rohanó s egymást elhanyagoló életformának lehetünk tanúi, gyermekeinknek az ideális kifejezésminták elsajátításához lassan egyedül a média adja a mintát, és ez – valljuk be – egyáltalán nem mindig a követendő, normatív nyelvváltozatot közvetíti (ráadásul megintcsak nem lehet „visszaszólni” neki stb.).

Mégis messzire kalandoztam. Ezek a témakörök ugyanis – sajnálatos módon – egymásba érnek. Még mielőtt azonban továbbgondolnám a nyelvi kifejezésmódok és a nyelvi feldolgozórendszer nehézségeinek okait, az előttem szóló kolléganőhöz hasonlóan én is szívesen vennék néhány hozzászólást. De nem szükségszerűen elkedvetlenítő! Bízom ugyanis abban, hogy mindennek az ellenpéldájából is akad, remélhetőleg bőven...

Tisztelettel:

Nyíregyháza, 2008. december 29.

Gerliczkiné Schéder Veronika
főiskolai adjunktus

Gerliczkiné Schéder, Veronika: Dear Mrs Szász!

Az írás szerzőjéről

Gerliczkiné Schéder Veronika
Nyíregyházi Főiskola, Nyíregyháza, Magyarország
gerliczkine[kukac]nyf.hu
<https://orcid.org/0000-0003-1081-713X>